

To: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @rivm.nl]
From: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
Sent: Mon 6/8/2020 10:20:08 AM
Subject: RE: FW: Corona en Badinrichtingen
Received: Mon 6/8/2020 10:20:08 AM

ja

From: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Sent: maandag 8 juni 2020 12:06
To: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Subject: FW: FW: Corona en Badinrichtingen

Zegt dit je iets? Kun je hier iets mee?

From: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@gmail.com>
Sent: maandag 8 juni 2020 11:48
To: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Subject: Re: FW: Corona en Badinrichtingen

Nee (10)(2e) kan me dat niet herinneren. Er was wel een artikel dat choor in zwembaden corona effectief afloop.

Op ma 8 juni 2020 10:06 schreef (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>:
 Beste (10)(2e)

Kun jij je herinneren uitspraken gedaan te hebben over verhogen chloorconcentratie in zwemwater (binnen/buitenbaden)?
 De branche zelf wil het graag, beroept zich op RIVM standpunt, maar wij kunnen dit nergens terugvinden.

Groet (10)(2e)

From: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Sent: maandag 8 juni 2020 10:02
To: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Subject: FW: Corona en Badinrichtingen
Importance: High

Ha (10)(2e)

Dit is de mail die ik ff bij (10)(2e) zou checken. De vraag is: heeft het RIVM (10)(2e) iets gezegd over het verhoging van de chloorwaardes hoger dan de huidige maximale waardes? En is die verhoging eventueel meegenomen als voorwaarde om open te mogen?

Groetje (10)(2e)

From: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>
Sent: zaterdag 6 juni 2020 17:30
To: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Cc: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>; (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>
Subject: RE: Corona en Badinrichtingen

Beste (10)(2e)

We hebben onze directie Sport op jouw onderstaande mail van enige tijd geleden gewezen, maar blijkt dat er toch nog vragen blijven over chloor in zwembaden (los van de regelgeving door IenW).
 Kun jij (laten) kijken naar onderstaande en wellicht ophelderen?

Dank en groet,
 (10)(2e)

Chloor in binnenbaden

Het is mij onbekend waar chloor genoemd is in relatie tot openstelling van de zwembaden. Wel adviseert de zwembadbranche om de hoeveelheid chloor in zwembaden bijna te verdubbelen. De zwembranche doet dit op basis van onderzoek en communiceert dat via 'Richtlijn Veilig Zwemmen in Coronatijd in het kort. Hygiëne en Desinfectie in Badinrichtingen'. Hierin is onder meer beschreven hoe volgens wetenschappers van TUDelft en AMC de werking van chloor in het water verspreiding van corona beperkt.

Mogelijk heeft chloor oorspronkelijk dus helemaal geen invloed gehad op de beslissing voor openstellen van het zwemwater. Dan horen we dat ook graag van het RIVM. Misschien was de aanwezigheid van chloor wel belangrijk voor openstelling van de binnenbaden. Ongeacht wat het antwoord is, we kunnen bij een antwoord de zwembranche terugkoppelen dat de gesuggereerde verhoging van het chloorgehalte een terechte danwel onterechte noodzaak is. Iets wat voor de (zwemmende) volksgezondheid in beide gevallen van belang is.

Van: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>

Verzonden: donderdag 7 mei 2020 22:07

Aan: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

CC: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>; (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>

Onderwerp: RE: Corona en Badinrichtingen

Beste (10)(2e)

Zoals begin van de avond al telefonisch aangegeven. Door het RIVM is over de chloor-kwestie niet zo een-twee-drie een uitspraak te geven.

IenW is het verantwoordelijke ministerie voor de Whvbz en het lijkt ons sowieso dat enig verzoek tot aanpassing van de wet- en regelgeving daar moet landen. De contactpersoon voor dit dossier is (10)(2e) (10)(2e)@minienw.nl). Mocht het nodig zijn dat wij verder gaan uitzoeken of het nodig is om de concentratie VBC in zwembaden te verhogen (en wat daarvan de consequenties zijn, bijvoorbeeld in relatie tot desinfectie bij producten), dan lijkt het mij eigenlijk dat de vraag daartoe vanuit IenW aan RIVM gesteld moet worden.

Tot slot: in het hele protocol is nergens sprake van de voorgestelde aangepaste waterbehandeling.

En zoals net al aangegeven in de andere mail, mijn collega's gaan morgenochtend verder met het protocol. Aangezien we het 4-ogenprincipe hanteren.

Met hartelijke groet,

(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
(10)(2e)

RIVM Clb
Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
M +31 (10)(2e)
E (10)(2e)@rivm.nl
(10)(2e)

From: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

Sent: donderdag 7 mei 2020 13:40

To: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>

Cc: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>; (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>

Subject: FW: Corona en Badinrichtingen

Hoi (10)(2e)

Hierbij het zwemprotocol, met hieronder alvast een prangende vraag over chloorwaarden, die volgens alle deskundigen (inclusief handhavers provincies, waterbedrijven, laboratoria, etc.) in de zwembadenwereld zouden moeten worden verruimd

om daadwerkelijk te kunnen stellen dat "Chloor het virus doodt". Zou je hier vandaag al naar kunnen kijken omdat afhankelijk van het antwoord mogelijk regelgeving moet worden aangepast?

Verder hoorde ik dat de zwembaden het protocol morgenochtend al online gaan zetten, maar daar willen wij ons niet door laten opjagen. Voor ons interne VWS proces zou het fijn zijn als morgen voor 15.00 uur reactie komt op het protocol.

Graag morgen je reactie naar (10)(2e) ik ben dan vrij.

Groet (10)(2e)

Van: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

Verzonden: donderdag 7 mei 2020 13:28

Aan: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

CC: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

Onderwerp: FW: Corona en Badinrichtingen

Ha,

- In onderstaande mail de vraag over chloorwaarden, waarvan het belangrijk is als we daar vandaag al inzicht in kunnen hebben ivm evt. aanpassing van regelgeving.
- Daarnaast voor toetsing morgen door het RIVM in de bijlage het protocol van de zwembranche.

Bij die toets nog de volgende vraag vanuit de VSG :

- De ligweides van buitenbaden worden hier en daar al gebruikt door lokale (binnen)sportverenigingen om hun trainingen te organiseren. Wij zien daar leuke initiatieven ontstaan. Geldt voor die ligweides deelfde beperking van maximaal 10 personen op 1,5 meter, of kunnen deze "gewoon" opgesteld worden binnen de RIVM-richtlijnen voor bijvoorbeeld de buitensportaccommodaties?

Groet,

(10)(2e)

Van: (10)(2e) <(10)(2e)@sportengemeenten.nl>

Verzonden: donderdag 7 mei 2020 10:47

Aan: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

Onderwerp: FW: Corona en Badinrichtingen

Hoi (10)(2e)

Alle deskundigen (inclusief handhavers provincies, waterbedrijven, laboratoria, etc.) in de zwembadenwereld hebben unaniem het onderstaande advies over PH-waarden en Vrij beschikbaar Chloor. Volgens hen moeten deze onder en bovengrenzen voor de periode van de Coronamaatregelen worden verruimd om daadwerkelijk te kunnen stellen dat "Chloor het virus doodt". Die waarden staan echter vastgelegd en kan nu niet van afgeweken worden. In de aanwijzingsrief zou dan iets opgenomen moeten worden in de toelichting, zodat handhaving (provincies) en technici in zwembaden ermee kunnen werken.

OF

RIVM moet aangeven dat die aanpassing helemaal niet nodig is, en zij daar al rekening mee hebben gehouden in hun advies.

Hieronder de aanpassingen;

Aanpassing normen voor zwem- en badwater in badinrichtingen in de tabel van Bijlage I van het Besluit Hygiëne en Veiligheid Badinrichtingen en Zwemgelegenheden (Bhvbz)

parameter	eenheid	Nieuwe norm	Gewenste waarde	Oorspronkelijke norm	Opmerkingen
Vrij beschikbaar chloor (VBC)	mg/l	1,0 ≤ VBC ≤ 2,5 2,0 ≤ VBC ≤ 5,0	1,5	0,5 ≤ VBC ≤ 1,5 0,5 ≤ VBC ≤ 5,0	Voor binnenbaden met een wateroppervlak ≥ 20 m ² Voor binnenbaden met een wateroppervlak < 20 m ² en alle buitenbaden
Zuurgraad	pH	6,8 ≤ pH ≤ 7,4	7,0	6,8 ≤ pH ≤ 7,8	

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.
www.rivm.nl/en Committed to health and sustainability

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.
www.rivm.nl/en Committed to health and sustainability